A°. 1819. No. 42.

LEYDSE COURANT.

WOENSDAG DEN 7. APRIL.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTEREN DER STAD LEYDEN, na ontvangen hebbende, van myn Heer den Militie Commissaris over de Cantons 21—30, eene aanschryving, waarby de opening van de tweede Zitting voor den Militie-Raad wordt bepaald op *Maandag den 5. April* 1819, — roepen by dezen op alle Ingelanden van dezen Jare 1819, om te compareren voor gemelden Militie-Raad in de Burger Hoofdwacht binnen deze Stad, en wel:

Op Dingsdag den 6. April.

's Morgens ten half tien ure, die van het 21. Canton.

Op Woensdag den 7. April.

's Morgens ten half tien ure, die van het 22. Canton.

En des middags ten twaalf ure, een zelven dage, die van het 23. Canton.

En vermanen by dezen ieder, die aan de loting heeft deel genomen, om zich op voorsz. dag en uur voor bovengemelden Raad te sisteren; zullende anders, zonder wettige verhindering, deswegens verbeuren eene boete van *Zes Guldens*, en tot het aanvoeren der redenen van verschoning, niet worden geadmitteerd, dan op vertoon van eene Kwitantie van de betaalde boete. — De reden opgegrond bevonden wordende, of tot dat einde zich aangemeld hebbende, en er in het geheel geene kunnende allegueren, zullen zy nader vervallen in eene boete van *Zes tot Twintig Guldens*; alles overeenkomstig Art. 107. der Wet van den 8en Januarij 1817, No. 1, omtrent de Inrigting der Nationale Militie.

Aldus gedaan en gepubliceerd by H. H. Burgemeesteren der Stad Leyden, op den 5den Maart 1819.

J. GIDEMEY, vr.

In kennisse van my,

P. A. DU PUI.

TURKYEN.

KONSTANTINOPOLEN den 24 Februarij. De sedert eenigen tyd begonnen onderhandelingen tusschen de Porte en Spanje, Napels en Denemarken, ter bepaling van het tarief der Douanen, zyn ten einde gebragt. Voor Spanje en Denemarken, heeft men de gronden van het met Oostenryk, en, voor Napels, dat van het met Frankryk overeen gekomen tarief vastgesteld.

Het aan den Marquis de Rivière, Ambassadeur van Frankryk, gepleegd, eenige bandieten, welke des nachts in zyn Paleis wilden dringen, om te steelen, te vatten. Deze bende roofsiers was samengesteld uit Franschen, Corsikanen, Italianen en Oostenryksche onderdanen. De Ambassadeur van Frankryk deed, na de toestemming van den Internuntius van Oostenryk en van de andere daartoe betrokken Ministers bekomen te hebben, deze bandieten in zyn Paleis opluiten, ten einde hen te doen vonnissen en straffen. Doch men ontdekte vervolgens, dat die zelven ook de daders waren van andere diefstallen, met braak in onderscheidene Pakhuizen der Stad gepleegd. De Groote Heer werd als toen zeer vergramd, dat de Ambassadeur van Frankryk zich vervoorloofd had, zyne jurisdictie over deze bandieten uit te oefenen, en hy gelastte den Reis-Effendi, om aan alle de Legatien, en byzonderlyk aan den Ambassadeur van Frankryk, te verklaren, dat deze Kuize, in het toekomende, het hy uitsluiting aan den Grooten Heer toegekend recht, om de zaken uit te oefenen, te verwelderigen.

Dien ten gevolge hebben alle de Legatien, welke zich alhier bevinden, den 7. der afgeloopene maand, eene Nota overhandigd, in welke het artikel van het Tractaat, waarby zelfs in het plaats hebbend geval voorzien was, daarby is bepaald, dat wanneer iemand zich schuldig maakt aan overtredingen of misdaden tegen de personen hunner Natie, en en ook tegen de Turken gepleegd mogt hebben, men Turkische Regters zal kunnen roepen, om, gezamelyk met de hoofden der Legatie, de schuldigen te doen vonnissen en straffen.

DENNEMARKEN.

KOPENHAGEN den 27 Maart. Naar men verneemt, zoude een paar Engelsche Kooplieden verlof gekregen hebben, om in Callundburg een aanzienlyk Koornmagazyn aan te leggen. Het oogmerk daarvan zou zyn, om in dat Magazyn altoos eene aanmerkelyke voorraad koorn uit de havens der Oostzee te hebben, om, wanneer in Engeland de tydelyke invoer mogt toegestaan worden, dan dadelyk grootere partyen derwaards te kunnen zenden, vermits by de directe invoer uit de voornoemde havens, de Schepen met derzelver ladingen eerst laat, en wanneer de beste tyd der Koornmarkt verlopen is, in Engeland kunnen aankomen.

De Volksmenigte der Deensche Staaten wordt thans op 1 millioen 862,000 Menschen opgegeven, namelyk in Denemarken 1 millioen 100,000; in de Hertogdommen Sleeswyk en Holstein 680,000; in het Hertogdom Lauenburg 30,000; in IJsland en de Faro-Eilanden over de 52,000.

DUITSCHLAND.

WEENEN den 24 Maart. Men verzekert, dat men zich thans met een ontwerp bezig houdt, hetwelk ten doel heeft om in de organisatie van de Landweer eenige veranderingen te brengen. Zy moet nagenoeg even als die in Pruisen georganiseerd worden, en op eene nauwere wyze verbonden worden met de Regimenten, waaronder zy by Detachementen verdeeld is.

HANNOVER, den 30 Maart. In den voorgaanden nacht is het lyk der Prinses Dochter van Hunne Koninglyke Hoogh. den Hertog en Hertogin van Clarencen, waarvan zy den 27 dezer gelukkig bevallen, doch hetwelk spoedig na de te vroege geboorte overleed, in het graf der Slot-Kapel in alle stilte bygezet. De kleine zark welke de overledene bedekte was kunstig bewerkt.

FRANCFORT den 31 Maart. Hare Doorl. Hoogheid de Prinses Gustaaf van Hessen-Homburg, geborene Prinses van Anhalt-Dessau, is den 30. dezer gelukkig bevallen van eene Prinses, welke den 27 dezer gedoopt, en genoemd is, Carolina-Amelia-Elisabeth.

Den 27 dezer is de Zoon van den vermoorden Kotzebue hier door gepistoleerd, reeds door een vriend onderrigt van zyns Vaders lot. Deszelfs moordenaar leeft nog, en de geneesheeren verklaren, dat men hem nog wel ligt eenigen tyd in't leven zal kunnen houden, maar dat zyne wonden ongeneeslyk zyn. Zyn naam is eigenlyk Karl Friedrich Sand, en heeft nog in 1818 in Erlangen in de Godgeleerdheid gestudeerd. By zyne komst te Manheim, was hy naar de oud-duitsche wyze gekleed, met losse hairen, en eene oud-duitsche muts of barret, versierd met eikenloof. Volgens zyne opgave is hy den 9 van Jena, alwaar hy ook nog gestudeerd heeft, vertrokken, en heeft hy zich eenige dagen in Frankfort en in het Odenwald opgehouden. Hy is ook in der tyd op den Wartburg geweest, en heeft aldaar eene redevoering gehouden.

Men meent dat die zaak gewigtige gevolgen zal hebben, en tot ontdekkingen van belang aanleiding geven. In 1813 vormde zich, tegen de Franschen, eene geheime verbroedering onder de Duitschers, onder den naam van *Duitsche broeders*, en die verbroedering, hoezeer thans zo het schynt met andere bedoelingen, duurt nog voort, en wordt zelfs gezegd onder de jonge lieden, inzonderheid op de Universiteiten, veld te winnen. *Kotzebue* had meningmaal tegen die verbroedering, welke hy *Teutomanie* noemde, en wier leer en beginselen hy voor gevaarlyk hield, uitgevaren; gelyk hy ook de op de Universiteiten inkruipende losbandigheid meer den eens aanraste. Op den 18 Maart laatstleden hebben, zo als men thans vernoemt, de Studenten van Erlangen zich in een publiek huis, buiten de Stad, vereenigd, en aldaar eenen geheimen raad gespannen over het lot, welk zy *Kotzebue* zouden doen ondervinden. In den geheimen raad, moeten zy den Schryver, wiens geschriften zy vreesden, ter dood veroordeeld, en vervolgens met dobbelsteenen het lot geworpen hebben, wie van hen dat vonnis zou gaan uitvoeren. Het lot wees er eerst 5 aan. Deze wederom onder elkander het lot geworpen hebbende, was het de jonge *Sand*, Zoon van een Justitieraad te Wunsiedel, die zich belast vond met hetgeen men, in de taal der revolutie, *het materieel* der misdaad noemde. *Sand* vertrok den 21sten met de Post van Erlangen, en kwam des morgens ten 7 ure van den 23 Maart te Manheim aan; hy nam een bad, ontbeet aan de publieke tafel, bezocht de schoone Kerk, het Kasteel en de publieke wandeling, en vertoonde zich des namiddags ten 4 ure aan het huis van *Kotzebue*, die zich juist kleedde om menschen te ontvangen. De Knecht, die open deed, was eerst weigerachtig om zyn Heer te roepen. „Zeg hem" zeide *Sand*, „dat een afgevaardigde der Musen van Erlangen is gekomen om hem te zien." *Kotzebue* doet hem verzoeken, om een oogenblik te wachten, en laat hem inmiddels koffy, rum, en eene gestopte pyp aanbieden. Naauwelyks gekleed, laat *Kotzebue* dien gewaanden afgezant der Musen binnen komen, ontvangt hem met onderscheiding, gaat hem te gemoet, en neemt een papier van hem over, en terwyl hy het leest, valt hy doorboord neder. Dat biljet was in deze woorden vervat: *Doodvonnis van de Universiteit van Erlangen, uitgesproken den 18 Maart, en ter uitvoer gelegd den 23 Maart, door den tegenwoordigen overbrenger.* Zyn slagtoffer hebbende zien vallen, verlaat *Sand* rustig het huis, en, naauwelyks in de straat gekomen, houdt hy stil, heft de handen ten hemel, herhaalde keeren roepende: *Opus consummatum est!* en stobt zich den dolk tweemaal in de borst. Men heeft by hem gevonden een breed blaauw lint, met dit opschrift: *Vita et Mors.*

Berigten uit Carlsruhe verzekeren, dat de moordenaar ingmand is, welke door zeer overspannen denkbeelden is bezield, en zich in geenen natuurlyken toestand bevindt. De Russische en Pruisische Ministers hebben dadelyk Estafetten afgezonden, met het berigt van den gepleegden moord.

Bereids is er op 38 Bladz. in klein 8vo. in druk verscheenen: *August van Kotzebue, zyn Leven, Werken en treurig uiteinde.* Eene levens-schets. *Amicus Plato, Amicus Aristoteles, sed magis Amicus Veritas.*

In dat geschrift wordt onder andere gezegt: „Kotzebue is dood. Zyn uiteinde was even buitengewoon als de gebeurtenissen van zyn leven waren. Daar over, als mede over zyn caracter zyn licht en schaduwen verspreid. De nakomeling schap zal over hem recht doen, daar op dit tydstip de tegenwoordige waereld, in twee groote partyen verdeeld, daar toe al te zeer met vooroordeel bezet is, en die zal, gelyk genoegzaam altoos, *de waarheid in het midden vinden.*"

In een Brief van de Piemontesche Grenzen, in dato 16 Maart, word geschreven: „De in zyne Staaten en buiten 's lands algemeen vereerde, en beminde Koning van Pruisen, heeft ook in onze eenzame Dalen de gedachtenis van zynen naam verheerlykt. Zyn Gezant aan het Sardinisch Hof, de Graaf von Waldburg-Truchsess, heeft terstond na zyne aankomst, de in veele opzichten bekrompen toestand der arme Waldenser Coloniën ter harte genomen, en aan zynen Monarch voorgesteld. De edelmoedige Vorst is ook met zyne hulp niet achter gebleven, en heeft aan zynen Gezant eenegift van 8000 francs (2000 Rijksd.) laten overmaken, om dezelve deels onder de noodlydende familien, en deels ten behoeve der schraal begifrigde Leeraars en Schoolen te besteden. Hartgrondigen dank en Gods milden zegen zy den weldadigen Koning! Zyne liefdegift geeft onze Colonie nieuwe kragten nieuwe zegen. Naast hem bedanken wy de Engelsche en Nederlandsche Hoven, als ook het Zwitsersche Eedgenootschap voor hunne bepaalde bydragen, zonder welke reeds lang ons bestaan had opgehouden. De Koningl. Sardinische Regering danken wy tevens voor derzelver zachtmoedige besturing, verdraagzaamheid, bescherming en rust."

Uit Italien word in dato 15 Maart het berigt medegedeeld van een nieuwen, vuurspuwenden Berg. In den nacht van den 25 Februarij is op eenen kleinen Berg, bij Monbio Inferiore, een Dorp van het Zwitsersche Canton Tessino, eene kleine Vulkaan uitgebarsten, welke door eene Aardbeving werd voorafgegaan. De dagen vlammen uit het gebergten op, en stukken steen werden op een groot

(Het vervolg op de kant van deze Blaên.)

Vervolgens vraagt zy aan den Koning, als eene derde herstelling, dat het portrait van haren Echtgenoot, in de zaal der Maarschalken herplaatst worde; zy eindigt met aan Z. M. te verzoeken, om tegenlyke vervolgingen te beweelen, ten einde de misdaad te bewyzen en te straffen; doch niet by de plaatselyke besturen, waar de daad dood de paraggeest kon verlaard worden, maar in de Hoofdstad van het Koningryk, en onder de oogen van het Gouvernement.

De Pruisische Ambassadeur heeft gister de beroemde Heer Comte Philippus van den Koning, in zyne tegenwoordigheid toegelaten. Z. Exc. was zeer verwonderd over zyne vertooningen van Buikspraak, doch het geen, waarin de Ambassadeur meer belang stelde, was een Lachebek, met de Wapens van den Keizer van Pruisen, welke door de bovenlandsche heeft opgeheven. Deze vertooning was voor Z. Exc. geheel nieuw, welke dat over ook zyne genoegen aan den Heer Comte betoon.

De Wet, waarby het koopen en verkoopen van opeubare fondsen in de departementen gedaanlyk word gemaakt, is door de Kamer der Gedeputeerde aangenomen.

Vervolgens vraagt zy aan den Koning, als eene derde herstelling, dat het portrait van haren Echtgenoot, in de zaal der Maarschalken herplaatst worde; zy eindigt met aan Z. M. te verzoeken, om tegenlyke vervolgingen te beweelen, ten einde de misdaad te bewyzen en te straffen; doch niet by de plaatselyke besturen, waar de daad dood de paraggeest kon verlaard worden, maar in de Hoofdstad van het Koningryk, en onder de oogen van het Gouvernement.

De Pruisische Ambassadeur heeft gister de beroemde Heer Comte, Philippus van den Koning, in zyne tegenwoordigheid toegelaten. Z. Exc. was zeer verwonderd over zyne vertooningen van Buikspraak, doch het geen, waarin de Ambassadeur meer belang stelde, was een Lachebek, met de Wapens van den Keizer van Pruisen, welke door de buikspraak heeft opgeheven. Deze vertooning was voor Z. Exc. geheel nieuw, welke dat over ook zyne genoegen aan den Heer Comte betoon.

De Wet, waarby het koopen en verkoopen van opeubare fondsen in de departementen gedaanlyk word gemaakt, is door de Kamer der Gedeputeerde aangenomen.

Den 27 dezer is de Zoon van den vermoorden Kotzebue hier door gepistoleerd, reeds door een vriend onderrigt van zyns Vaders lot. Deszelfs moordenaar leeft nog, en de geneesheeren verklaren, dat men hem nog wel ligt eenigen tyd in't leven zal kunnen houden, maar dat zyne wonden ongeneeslyk zyn. Zyn naam is eigenlyk Karl Friedrich Sand, en heeft nog in 1818 in Erlangen in de Godgeleerdheid gestudeerd. By zyne komst te Manheim, was hy naar de oud-duitsche wyze gekleed, met losse hairen, en eene oud-duitsche muts of barret, versierd met eikenloof. Volgens zyne opgave is hy den 9 van Jena, alwaar hy ook nog gestudeerd heeft, vertrokken, en heeft hy zich eenige dagen in Frankfort en in het Odenwald opgehouden. Hy is ook in der tyd op den Wartburg geweest, en heeft aldaar eene redevoering gehouden.

Men meent dat die zaak gewigtige gevolgen zal hebben, en tot ontdekkingen van belang aanleiding geven. In 1813 vormde zich, tegen de Franschen, eene geheime verbroedering onder de Duitschers, onder den naam van *Duitsche broeders*, en die verbroedering, hoezeer thans zo het schynt met andere bedoelingen, duurt nog voort, en wordt zelfs gezegd onder de jonge lieden, inzonderheid op de Universiteiten, veld te winnen. *Kotzebue* had meningmaal tegen die verbroedering, welke hy *Teutomanie* noemde, en wier leer en beginselen hy voor gevaarlyk hield, uitgevaren; gelyk hy ook de op de Universiteiten inkruipende losbandigheid meer den eens aanraste. Op den 18 Maart laatstleden hebben, zo als men thans vernoemt, de Studenten van Erlangen zich in een publiek huis, buiten de Stad, vereenigd, en aldaar eenen geheimen raad gespannen over het lot, welk zy *Kotzebue* zouden doen ondervinden. In den geheimen raad, moeten zy den Schryver, wiens geschriften zy vreesden, ter dood veroordeeld, en vervolgens met dobbelsteenen het lot geworpen hebben, wie van hen dat vonnis zou gaan uitvoeren. Het lot wees er eerst 5 aan. Deze wederom onder elkander het lot geworpen hebbende, was het de jonge *Sand*, Zoon van een Justitieraad te Wunsiedel, die zich belast vond met hetgeen men, in de taal der revolutie, *het materieel* der misdaad noemde. *Sand* vertrok den 21sten met de Post van Erlangen, en kwam des morgens ten 7 ure van den 23 Maart te Manheim aan; hy nam een bad, ontbeet aan de publieke tafel, bezocht de schoone Kerk, het Kasteel en de publieke wandeling, en vertoonde zich des namiddags ten 4 ure aan het huis van *Kotzebue*, die zich juist kleedde om menschen te ontvangen. De Knecht, die open deed, was eerst weigerachtig om zyn Heer te roepen. „Zeg hem" zeide *Sand*, „dat een afgevaardigde der Musen van Erlangen is gekomen om hem te zien." *Kotzebue* doet hem verzoeken, om een oogenblik te wachten, en laat hem inmiddels koffy, rum, en eene gestopte pyp aanbieden. Naauwelyks gekleed, laat *Kotzebue* dien gewaanden afgezant der Musen binnen komen, ontvangt hem met onderscheiding, gaat hem te gemoet, en neemt een papier van hem over, en terwyl hy het leest, valt hy doorboord neder. Dat biljet was in deze woorden vervat: *Doodvonnis van de Universiteit van Erlangen, uitgesproken den 18 Maart, en ter uitvoer gelegd den 23 Maart, door den tegenwoordigen overbrenger.* Zyn slagtoffer hebbende zien vallen, verlaat *Sand* rustig het huis, en, naauwelyks in de straat gekomen, houdt hy stil, heft de handen ten hemel, herhaalde keeren roepende: *Opus consummatum est!* en stobt zich den dolk tweemaal in de borst. Men heeft by hem gevonden een breed blaauw lint, met dit opschrift: *Vita et Mors.*

Berigten uit Carlsruhe verzekeren, dat de moordenaar ingmand is, welke door zeer overspannen denkbeelden is bezield, en zich in geenen natuurlyken toestand bevindt. De Russische en Pruisische Ministers hebben dadelyk Estafetten afgezonden, met het berigt van den gepleegden moord.

Bereids is er op 38 Bladz. in klein 8vo. in druk verscheenen: *August van Kotzebue, zyn Leven, Werken en treurig uiteinde.* Eene levens-schets. *Amicus Plato, Amicus Aristoteles, sed magis Amicus Veritas.*

In dat geschrift wordt onder andere gezegt: „Kotzebue is dood. Zyn uiteinde was even buitengewoon als de gebeurtenissen van zyn leven waren. Daar over, als mede over zyn caracter zyn licht en schaduwen verspreid. De nakomeling schap zal over hem recht doen, daar op dit tydstip de tegenwoordige waereld, in twee groote partyen verdeeld, daar toe al te zeer met vooroordeel bezet is, en die zal, gelyk genoegzaam altoos, *de waarheid in het midden vinden.*"

In een Brief van de Piemontesche Grenzen, in dato 16 Maart, word geschreven: „De in zyne Staaten en buiten 's lands algemeen vereerde, en beminde Koning van Pruisen, heeft ook in onze eenzame Dalen de gedachtenis van zynen naam verheerlykt. Zyn Gezant aan het Sardinisch Hof, de Graaf von Waldburg-Truchsess, heeft terstond na zyne aankomst, de in veele opzichten bekrompen toestand der arme Waldenser Coloniën ter harte genomen, en aan zynen Monarch voorgesteld. De edelmoedige Vorst is ook met zyne hulp niet achter gebleven, en heeft aan zynen Gezant eenegift van 8000 francs (2000 Rijksd.) laten overmaken, om dezelve deels onder de noodlydende familien, en deels ten behoeve der schraal begifrigde Leeraars en Schoolen te besteden. Hartgrondigen dank en Gods milden zegen zy den weldadigen Koning! Zyne liefdegift geeft onze Colonie nieuwe kragten nieuwe zegen. Naast hem bedanken wy de Engelsche en Nederlandsche Hoven, als ook het Zwitsersche Eedgenootschap voor hunne bepaalde bydragen, zonder welke reeds lang ons bestaan had opgehouden. De Koningl. Sardinische Regering danken wy tevens voor derzelver zachtmoedige besturing, verdraagzaamheid, bescherming en rust."

Uit Italien word in dato 15 Maart het berigt medegedeeld van een nieuwen, vuurspuwenden Berg. In den nacht van den 25 Februarij is op eenen kleinen Berg, bij Monbio Inferiore, een Dorp van het Zwitsersche Canton Tessino, eene kleine Vulkaan uitgebarsten, welke door eene Aardbeving werd voorafgegaan. De dagen vlammen uit het gebergten op, en stukken steen werden op een groot

(Het vervolg op de kant van deze Blaên.)

F R A N K R Y K.

PARYS den 2 April. Gisteren na de Missa heeft de Koning in zyn Kabinet gewerkt.

Mevrouw de Weduwe van den te Avignon vermoorden Maarschalk Brune, is gisteren door den Heer Comte de Vaudreuil, Adjudant des Konings, aan de Kamers, vraag ik aan de Ministers, vraag ik wil dat uit den boezem van afgedaald, om haar te troosten.

Dit recht vraag ik aan den Koning, vraag ik aanstonds, welke dit recht van den Koning is, die der minste onder zyne onderdanen, om te weten, dat de uitbarsting was meer dan een mijl verschoorts. Groote stukken gronds scheurden zich van den Berg los, en vielen in den naburigen stroom, welkers laag door gedreven werd. Des nadegangs vond men eene groote opening in den berg, waar uit vuur, en eene sterke zwavelsche opstyging verschijnt, doch geenlyks is niemand daarbij omgekomen.

Den 15den Februarij 1819.

Aan *A. J. Amman*, te Doornik, een Octrooi van inzoverre voor 5 jaren, van den 30 Maart 1818 af, op eene *Composities ten gebruike bij het examiniren van Scheermesjen.*

Heden is de deputatie, samengesteld uit den Prefekt van het twee Leden der Commissie van de Société Royale Hoogheden den Kroonprins en Prins Frederik der Nederlanden, toegelaten tot de plegtige audientie van Hunne Majesteiten den Koning en de Koningin, om de eerbiedige hulde van de Société in het algemeen aan de zwee Prinsen aan te bieden, als ook, om hen te verzoeken, het meel welke zij op Meerdag des 19 dezer, voornemens is te houden, met Hunne tegenwoordigheid te willen vereren. HH. K. K. HH. goedgunstiglijk hebben toegestaan.

De dagvaardingen, aan een twintig personen in deze Stad gezonden, om te Parijs voor het Gerechtshof van het Departement te verschijnen in de zaak van *Cantillon* en *Masson*, beschuldigd van deelneming, of den persoon van den Hertog *van Wellington* gepleegd, houden niet in, zoo als die welke aan de gezusters voor de Gerechtshoven in Kentucken van die Rijk gezonden worden, dat zij moesten verschijnen, ten straf van krachtens de Wetten verwolgd te worden, maar inhouden, zeer eenvoudige uitnoodiging, waarbij hetzelve aan de waarheid te doen voor de Regtbank van Eerste Aanleg, zonder eenige gevaarte wordt.

HAARLEM den 5 April. Sedert een geruimen tijd speelt men van een zeewezen in de Hersteldmer Meer, opleverende, zoo men te verzeeken, voornemens is, het meel welke zij op Meerdag des 19 dezer, voornemens is te houden, met Hunne tegenwoordigheid te willen vereren. HH. K. K. HH. goedgunstiglijk hebben toegestaan.

De dagvaardingen, aan een twintig personen in deze Stad gezonden, om te Parijs voor het Gerechtshof van het Departement te verschijnen in de zaak van *Cantillon* en *Masson*, beschuldigd van deelneming, of den persoon van den Hertog *van Wellington* gepleegd, houden niet in, zoo als die welke aan de gezusters voor de Gerechtshoven in Kentucken van die Rijk gezonden worden, dat zij moesten verschijnen, ten straf van krachtens de Wetten verwolgd te worden, maar inhouden, zeer eenvoudige uitnoodiging, waarbij hetzelve aan de waarheid te doen voor de Regtbank van Eerste Aanleg, zonder eenige gevaarte wordt.

HAARLEM den 5 April. Sedert een geruimen tijd speelt men van een zeewezen in de Hersteldmer Meer, opleverende, zoo men te verzeeken, voornemens is, het meel welke zij op Meerdag des 19 dezer, voornemens is te houden, met Hunne tegenwoordigheid te willen vereren. HH. K. K. HH. goedgunstiglijk hebben toegestaan.

De dagvaardingen, aan een twintig personen in deze Stad gezonden, om te Parijs voor het Gerechtshof van het Departement te verschijnen in de zaak van *Cantillon* en *Masson*, beschuldigd van deelneming, of den persoon van den Hertog *van Wellington* gepleegd, houden niet in, zoo als die welke aan de gezusters voor de Gerechtshoven in Kentucken van die Rijk gezonden worden, dat zij moesten verschijnen, ten straf van krachtens de Wetten verwolgd te worden, maar inhouden, zeer eenvoudige uitnoodiging, waarbij hetzelve aan de waarheid te doen voor de Regtbank van Eerste Aanleg, zonder eenige gevaarte wordt.

AMSTERDAM den 5 April. Sedert onze laatste zijn in Texel binnengekomen: J. R. Gramon, van Savannah; Utrezeild, R. Roseth, van Embden; J. Dwelly, van Bordeaux; M. Brock, naar Tasborg, en T. Cruddle, naar Hull.

In 't Vlie zijn binnengekomen: C. L. Swart, van Stettin; S. Peeters, van Lillefand; G. J. Smith, van Ostheos; en J. Bruins, van Arendahl; naar pontijd een Driemaster, de naam onbekend.

Uitgezeild J. R. Cullen en A. Robbins, beide naar Londen.

Te Texelschelling is binnengekomen R. Wybes, van Leith, en K. H. de Weerd, van Wisseen.

Van Elsineur wordt van den 27 Maart gemeld, dat het Russche Fort Dinaemunde, aan de Düna, met Ballast van Groningen.

Den 29 Maart is op Goodwindsand Notial verongelukt, het Schip *Formica*, Kapt. Heyer, van Bremen naar Drontheim, het Volk is gebonden.

Den 28 Maart heeft bij Rye op strand gezeten, het Schip *Eugenia*, Kapt. Meyers, van Charlestown naar Antwerpen, hetzelve is met zeer weinig schade in de haven gebragt.

Arrivementen: Te Antwerpen A. S. Prager, van Havana; A. Steuwen, van Dunkerken; C. de Sorgher, van Londen; Kapt. van Dongen en Dordrecht; beide van hier; en J. van Roosendaal, van Dordrecht; te Bahia Kapt. Witten; te Curacao H. Blohm, te Havana Kapt. Riddle, en te Triëste Kapt. Popper, alle van Hamburg.

wordt, hoewel zij niet dan onder het genot van eenen langdurigen vrede, eenen voordeeligen invloed op de fondsen kan hebben, echter door veelen beschouwd als geschikt om de gehechtheid aan de constitutionele orde van zaken van eene zekere klasse meer en meer te doen toenemen. Het is niet te ontkennen, dat deze wet de bijzondere belangen van Bankiers, Agenten, Ontvangers enz. te Parijs gevestigd, kan benadeelen en ook wellig niet overeenkomstig is met de bedoelingen van groote kapitalisten. Sedert de omwenteling zijn alle hooge nationale belangen als 't ware in Parijs gevestigd en vereenigd. Zodra de Beurs aldaar in ongelegenheid komt, deelen zich de schokken dadelijk door het geheele Rijk mede. Deze vereeniging heeft aan de Stad Parijs een zo groot gewigt bijgezet, dat men het er steeds voor houdt, dat zij aan geheel Frankrijk de wet voorschrijft. Het schijnt dat de regeering dit groote overwigt poogt te matigen. Daarbij komt nog dat men in de departementen tot nog toe weinig deel in de fondsen heeft genomen, zo dat de Gedepúteerden derzelve altijd gereed waren, indien het er op aankwam, om de openbare schuld te vergroten. Van daar, zegt men, de menigvuldige nationale bankbreuken, welke zo menig een tot den bedelzak hebben gebragt, van daar de wederzijdsche haat, gestaên grond- en rente-bezitters, welke zich in 1789 vertoonde en waarvan men in den loop der revolutie de sporen heeft gezien. De bedenking, dat, de vreemdelingen, meesters zijnde van een groot deel der fondsen en het alzo in hunne magt hebbende, om de prijzen naar welgevallen te doen rijzen of dalen en de voordeelen, daaruit voortvloeijende, naar hun land over te brengen, het onnut is, om hier te lande maatregelen te nemen tot stijving der fondsen, heeft de Minister aldus beantwoord: „De vreemdelingen, die Fransche fondsen bezitten, zijn, of spelers, of geldbeleggers. Zijn het spelers, dan kunnen zij, even als de Nationalen met dit spel voortvaren, voor hunne eigene rekening, zo lang daartoe gelegenheid zal zijn. — Zij hebben het echter niet altijd straffeloos gedaan en het zou te niet moeilijk zijn aan te toonen, dat die voordeelen, waarop zij voor het vervolg hopen, niet zo zeergezekerd zijn. De Aprilliniralen hebben tegen de Wet gestemd, maar bij de discussien gezwegen. De Regeering poogt het openbaar crediet, de ware en voorname steun voor het tegenwoordige en het toekomende, zoo veel mogelijk te vestigen, en begint bij voorraad met aan alle de aangegane verbindtenissen op de naauwkeurigste en spoedigste wijze te voldoen.

De 5 pCts zijn 66 fr. 20 c.; de Bank-Actien 1520 francs.

GROOT-BRITTANNIEN.

LONDEN den 2 April. In de zitting van de Kamer der Lords van den 30 Maart is het stuk der inrigting van Windsor nogmaals een onderwerp van deliberatien geweest, en breedvoerig gesproken over de 10 duizend Pond Sterl. voor den Hertog van York, als hoeder des persoons van Zijne Majesteit, welke bepaling toch eindelijk zonder opneeming van stemmen toegezegd.

In die zelfde Kamer gaf Lord Holland, gister, bij afwezigheid van den Graaf van Donoughmore te kennen, dat dezelve voornemens was om op den 4 Meij aanstaande, verzoekschriften van de Iersche Catholijken in te leveren, en op dien dag de vorderingen van het Catholijk ligchaam in Ierland voor de Kamer open te leggen. Die zelfde zaak staat ook voor de Kamer der Gemeentens te komen op het voorstel door den Heer Grattan op den 27 April te doen. Voorts is bij het Parlement niet veel gewigtigs voorgevallen.

De brieven uit Noord-America tot den 10 Maart ontvangen, melden dat het Congres der Vereenigde Staaten deszelfs zitting op den 3 Maart heeft gesloten, als zijnde, volgens de *National-Intelligencer*, deszelfs constitutioneelen termijn van dienst, welks verlenging niet geoorloofd is.

Die Papieren brengen ook een omstandig rapport mede van de Commissie door den Americaanschen Senaat benoemd, tot onderzoek van den Oorlog met de Seminolen, en het gedrag van den Generaal Jackson, in de rechtstelling van de Engelsche Burgers Arbuthnot en Ambrister. Die Commissie geeft daar bij te kennen, beide zo wel als te keuren als zulks door de Commissie van de Kamer der Representanten is gedaan. Men gelooft niet te min, dat het Gouvernement, het geen gedaan is, zal goedkeuren.

Onder de Americaansche papieren, wordt in een officiel blad over het Tractaat met Spanje, het volgende gezegt:

„Dit tractaat doet het eenig in geschil zijnde punt met de Europeesche Mogendheden af. Het arrondeert onze zuidelijke bezittingen, en sluit voor eeuwig buitenlandsche zendelingen uit van het opwinden van Wilden tot oorlog, en van Negers tot opstand, terwijl het aan de zuidelijke landstreek gewigtige uitgangen tot de Zee verschaft. Het vereffend de westelijke grens, met de erkentenis dat de Vereenigde Staten de Souverein is, onder het tot hiertoe betwiste Louisiana-tractaat, over al het grondgebied, waar wij altoos ernstig na getracht hebben. Met één woord, het is een tractaat, hetwelk de vurigste verlangens niet gunstiger konden wenschen; het is er één welk volledig voldoet aan de uitzichten van het groote ligchaam des Americaanschen Volks."

Men heeft eindelijk de inteekening-lijst ontvangen, welke te Calcutta voor het fonds van Waterloo is ingericht. Het montant daarvan beloopt 231 duizend, 500 sicca-roppijen, zijnde omtrent 30.000 ponden sterling, hetgeen een groote eer voor de Inwooners van Bengalen is. De inteekening is door den Marquis van Hastings met 2000 Roppijen geöpend. Dit voorbeeld is door een aantal der voornaamste Inwooners der Colonie gevolgd, die ieder voor 1000 Roppijen hebben ingetekend.

Brieven van Lisbon van 14 Maart melden dat de Insurgenten de streken van Kadix hebben verlaten, alwaar zij sedert eenigen tijd weinige prijzen gemaakt hebben, en dat zij thans op de Kust van Portugal kruisten, in de hoop van aldaar eenige Spaansche Schepen te ontmoeten.

Volgens Brieven uit Brasilien, welke te Lisbon ontvangen zijn, en tot het einde van Januarij lopen, heerschte aldaar eene groote rust; maar men gelooft, dat de tegenwoordigheid van den Koning en het Hof noodzakelijk was om dezelve te handhaven. Verscheide personen, beschuldigd als medeplichtigen in de complotten, die ten doel hadden het Gouvernement omver te werpen, zijn uit hunne gevangenissen ontsnapt.

De Bank-Actien zijn gesloten; de 3 per Cents geconsolideerde 74 en drie vierde.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 3 April. H. H. M. M. de Koning en Koningin, mitsgaders H. H. Kon. H. H. de Prins van Oranje en Prins *Frederik* der Nederlanden, hebben, eergister, de laatste representatie van den Heer *Victor* en Mad. *Charlen*, in den Koninklijken Schouwburg, met hunne hooge tegenwoordigheid vereerd.

Door Zijne Majesteit zijn verleend de navolgende Octrooijen:

Den 30sten November 1818.

Aan *Adrien Magnan*, te Brussel, een Octrooi van verbetering voor 10 jaren, op een *Werktuig om Laken te scheren.*

Den 18den Januarij 1819.

Aan *P. Biesheuvel*, te Breda, een Octrooi van uitvinding voor 15 jaren, op een *Werktuig om Koolstof te spinnen.*

Den 25sten Januarij 1819.

Aan *Gideon Seguin*, te Verviers, een Octrooi van uitvinding voor 5 jaren, op een *Werktuig om Laken te scheeren.*

Den 1sten Februarij 1819.

Aan *Nuleen van de Burg*, te Schiedam, een Octrooi van invoeging voor 10 jaren, op een *nieuw Recept om te Distilleeren.*

(Het vervolg op de Kant van Vier Bladen.)

In de maand Maart 1819, zijn binnen de Stad Leijden overleden: 20 Mans., 24 Vrouwen, 32 Zoons en 19 Dochters, te zamen 95 Personen.

In dezelfde maand zijn aldaar geboren 115 Kinderen, als 51 Zoons en 61 Dochters, waar onder 1 paar tweelingen.

MINISTERIE VAN FINANCIEN.

19de KONINGLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

TWEEDE KLASSE.

Prijzen en Premien van duizend Guldens en daar boven getrokken op den 3den April 1819.

Voormiddag.

11de Lijst,	N°. 31559,	een prijs van f		1000.
	5631,	— — —		2500.
	25973,	— — —		1000.
	38643,	— — —		1000.

Namiddag.

12de Lijst,	N°. 23910,	eene prem. van f		1250.
	22431,	een prijs		25,000.
	6336,	eene prem.		1250.
	39521,	een prijs		1000.
	41340,	— —		1000.
	28398,	— —		2500.

Op den 5den April.

Voormiddag.

13de Lijst,	N°. 28039,	een prijs van f		1000.
	45968,	eene prem.		10,000.

De Directeur der Koninglijke Nederlandsche Loterij

M. DE JONGE VAN ELLEMEET.

's GRAVENHAGE den 4 April 1819. Heden overleed alhier in den ouderdom van 63 Jaren en 7 Maanden, *de Wel Edele Gestrenge Heer* JOAN THEODOOR VAN DE KASTEELE, *Med. Doct.* en *Lid van den Raad* dezer Stad.

Heeden morgen omtrent vier uren, is tot onze bittere droefheid, in den ouderdom van acht en vijftig Jaren overleden, mijn veelgeliefde Echtgenoot, den Wel-Edel Gebooren Heer CHRISTIAAN FREDERIK KLEYNHOFF VAN ENSPYCK, in leven *Mathes. Magist. Philosoph. Natur. et Medic. Doct. Oeconomiae, Keralis Prof. Ordin. in Academ. Leidens.* — Ik houde mij overtuigd, dat allen die den overledenen in zijne volle waarde gekend hebben, gevoelen zullen, hoe treffend zijn gemis mij vallen zal, en ben tevens verzeekerd van de deelneming mijner vrienden en bekenden, wien ik verzoeke mijne droefheid door teene Brieven van Rouwbeklag te vermeerderen.

LEYDEN den 5 April 1819.

JOHANNA CATHARINA CONSTANTIA KLEYNHOFF VAN ENSPYCK.
Gebore GROEN.

Ons lief en veel-belovend Kindje, IMAN DAVID ANTONIE, ruim twee jaren oud, stierf heden avond ongeveer half tien, tot onze bittere droefheid.

LEYDEN den 5 April 1819.

I. B. C. P. C A U.
M. U. C A U.
Geb. WILLEK.

PRIJS-COURANT der EFFECTEN.

Amsterdam den 5 April 1819.

Holland, Werkelijke Schuld	4½	pCt.	f 93¾	à 94
——— Rest. Uitgeleende dito	1	———	1	à 1⅛
——— Kans-Billetten		———	83¾	à 84
Syndicat Bons 1815	5	———	95¾	à 96¾
Idem 2e Serie 1818		———	89¾	à 90
Frankrijk, Tiers Consolidés		———	67½	à 68
Rusland, bij *Hope* en *Comp.*		———	89¾	à 88½
Pruissen, Negotiatie in Londen		———	76¾	à 77¼
Spanje, 1807	5½	———	73¾	à 74¼
——— Coupons		———	7	à 7¼
Oostenrijk, Obl. bij *Goll* en *Comp.*	5	———	47	à 48¼
——— dito	4	———	38	à 38¼
——— Certificaten	6½	———	89¾	à 89¼
——— Neg. 1815 Metalliek		———	65¼	à 65¾
——— Dito	2½	———	32¾	à 32¾
——— Dito	1	———	12¾	à 13
——— Dito Bank-Actien	3	———	620	à 626
Napels, Certificaten	5	———	65¾	à 66
——— dito dito in Napels		———	65¾	à 66

De NEGOTIE in ZIJDE- en andere MANUFACTUREN in het groot, sedert eene vlugge reeks van jaaren geëxerceerd zijnde geweest door wijlen mijn Vader, den Heer ISAAC LAURILLARD, wordt, sedert primo Januarij, door mij op mijn naam en voor mijne rekening gecontinueerd.

Rotterdam, den 30 Maart 1819.

L. LAURILLARD, JUNIOR.

NB De Finale Adjudicatie of Toewijzing der Pachten, op den 31 Maart 1819, ten overstaan van de openbare Notarissen WILLEM JACOBUS HUYGENS, residerende in 's Hage en PIETER VAN DER HOEVEN Jan., residerende te Rotterdam, in tegenwoordigheid van de Heer Vrederegter van het Canton Rotterdam, binnen de Kamer der Notarissen aldaar gevuld, zal derzelver plaats hebben op Woensdag den 7 April 1819, 's namiddags ten 4 uren worden gehouden.

De Erve J. THIERRY en C. WENSING EN ZOON, Boekverkoopers in 's Hage, geven uit en hebben thans verzonden: NAAMREGISTER der PREBENTANTEN, zoo van de Nederduitsche, als Walsche en Engelsche Kerken met derzelver Standplaatsen gelegen in het Koningrijk der Nederlanden enz.; benevens een *Naamregister der Curatoren en Professoren van de drie vermaarde Hooge Scholen; de twee Athenaeums, en der Illustre Scholen*; alsmede der *Rectoren, Conrectoren* en *Praeceptoren van de Latijnsche Scholen*, in het gemelde Koningrijk der Nederlanden enz. VERBETERT tot den eersten Maart 1819: à 18 Stuivers.

Te Leiden bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, op de Breedestraat.